

نیازسنجی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور در امور مشاوره و راهنمایی

در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فرین تاتاری^۱، حسن ابراهیم پور صدقیانی^{*۲}

۱- دانشیار، گروه بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، نیشابور، ایران

۲- دانشیار، گروه فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده علوم پزشکی نیشابور، نیشابور، ایران.

۳- دانشیار، گروه پرستاری، دانشکده علوم پزشکی خوی، خوی، ایران.

چکیده

نوع مقاله: پژوهشی اصیل

مقدمه: شناسایی نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان برای طراحی و ارائه خدمات مؤثر مشاوره در دانشگاه‌ها ضروری است. با توجه به تغییرات سریع اجتماعی و فرهنگی و تأثیر آن بر اولویت‌های مشاوره‌ای دانشجویان، این مطالعه با هدف تعیین نیازهای مشاوره و راهنمایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور انجام شد.

روش کار: در این مطالعه تحلیلی-مقطعی، ۳۱۹ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی نیشابور در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه روا و پایایی نیازهای مشاوره‌ای و راهنمایی دانشجویان (شامل ۵ حیطه و ۳۴ گویه) جمع‌آوری و با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و با استفاده از آمارهای توصیفی و آزمون‌های آماری تی مستقل، آنالیز واریانس یکطرفه و ضریب همبستگی پیرسون تحلیل شدند.

نتایج: میانگین نمرات نیازهای مشاوره دانشجویان به ترتیب اولویت شامل نیازهای شغلی ($2/7 \pm 0/9$)، نیازهای رشد و ارتقای فردی ($2/6 \pm 0/8$)، نیازهای آموزشی ($2/4 \pm 0/8$)، نیازهای خانوادگی و ازدواج ($2/3 \pm 0/8$) و نیازهای عاطفی-روانی ($2/3 \pm 0/8$) بود. بیشترین نیازهای فردی به ترتیب روش افزایش تمرکز حواس ($2/8 \pm 1/0$) و روش افزایش اعتماد به نفس ($2/6 \pm 1/0$) بود. تمامی حیطه‌های نیازهای مشاوره با یکدیگر همبستگی مثبت و مستقیم داشتند ($P < 0/001$ ، $r = 0/675$). همچنین نیازهای مشاوره بر اساس ترم تحصیلی ($P = 0/004$)، رشته تحصیلی ($P = 0/022$) و تحصیلات پدر ($P = 0/030$) تفاوت معناداری نشان داد.

نتیجه‌گیری: اولویت اصلی دانشجویان، نیازهای شغلی و سپس نیازهای رشد و ارتقای فردی است. همبستگی مثبت میان تمامی حیطه‌های نیازها نشان‌دهنده لزوم رویکردی جامع و یکپارچه در برنامه‌ریزی خدمات مشاوره است. طراحی کارگاه‌های هدفمند در زمینه‌های شناسایی شده و انجام منظم نیازسنجی برای انطباق خدمات با نیازهای در حال تغییر دانشجویان پیشنهاد می‌گردد.

کلید واژه‌ها: نیازسنجی، مشاوره، راهنمایی، دانشجو

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۳/۰۳

*نویسنده مسئول: حسن ابراهیم

پورصدقیانی: دانشیار، گروه پرستاری،

دانشکده علوم پزشکی خوی، خوی،

ایران.

تلفن: ۰۹۱۴۱۶۰۷۲۹۸

پست الکترونیک

sadageyani@yahoo.com

مقدمه

رشد و تعالی یک جامعه، در گرو تندرستی و سلامت افراد آن جامعه به ویژه جوانان و نخبگان است. جوانان آینده سازان هر جامعه ای هستند و سلامت آنها در ابعاد مختلف جسمی، روانی و اجتماعی باید مورد توجه باشد (۱). دانشگاه برای دانشجویان تازه وارد محیط جدیدی می باشد و آنها به ویژه در بدو ورود فشارهای روانی و اجتماعی زیادی را تجربه می کنند. زندگی دانشگاهی دارای ویژگی هایی می باشد که علیرغم آثار مثبت می تواند در فراگیران استرس و اضطراب ایجاد کند (۲). اکثر دانشجویان دانشگاه، نوجوانانی (۱۸ تا ۲۱ سال) هستند که ممکن است از نظر عاطفی ناپایدار باشند و هنوز در روند رشد جسمی و روانی قرار دارند. بی ثباتی عاطفی می تواند به دلیل تمایل نوجوانان به مستقل بودن و امکان معاشرت با محیط خود رخ دهد (۳). این بی ثباتی عاطفی ممکن است از نظر روابط اجتماعی و پیشرفت تحصیلی تأثیرات منفی بر فراگیران بگذارد و برای آنها مشکلاتی ایجاد نماید (۴، ۵). رسیدگی به این مشکلات برای دانشجویان از اهمیت زیادی برخوردار بوده و عدم کنترل آنها موجب پایین آمدن سطح علمی و افت تحصیلی آنان شده و علاوه بر مشکلاتی که برای دانشجو و خانواده وی ایجاد می نماید، خسارت برای جامعه و کشور نیز در پی خواهد داشت (۶). بنابراین ارائه خدمات مشاوره و راهنمایی در دانشگاهها ضروری می باشد (۷).

راهنمایی و مشاوره ای که در دانشگاهها ارائه می شود نوعی رابطه فردی و گروهی است که دانشجو را در شناخت استعدادها، علایق، شیوه یادگیری، برنامه ریزی و گسترش تفکر منطقی، تصمیم گیری و پذیرش مسئولیت، ایجاد روحیه همکاری و احترام به عقاید و نظرات دیگران و حل مشکلات آموزشی و انضباطی یاری می رساند و به دانشجو کمک می کند تا با فائق آمدن بر مشکلات تحصیلی خود، با محیط آموزشی دانشگاه سازگار شود تا به رشد شخصی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی لازم نایل شود. در این رابطه دو طرفه، مشاور از طریق مهارت های علمی و حرفه ای خود تلاش می کند تا به دانشجویان در جنبه های مختلف کمک کند (۸). دسترسی فراگیران به خدمات مشاوره تنها به موقعیتهای بحرانی منحصر نمی شود، بلکه به دلیل گستردگی و پیچیدگی های روزافزون زندگی، خدمات مشاوره ای نیز باید متناسب با این پیچیدگی رشد یابد. شناخت زمینه هایی که دانشجویان باید در آنها راهنمایی بگیرند یکی از امور اساسی جهت شناخت نیازهای واقعی دانشجویان است که برای برنامه ریزی موفق در این زمینه ها ضروری هستند (۶، ۹).

گزارش کردند (۱۴). این یافته‌ها بیانگر تنوع در اولویت‌های نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان در بافت‌های مختلف دانشگاهی است.

با توجه به اینکه ویژگی‌های محیطی، اجتماعی و فرهنگی هر منطقه می‌تواند به‌طور مستقیم بر نوع و اولویت نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان تأثیر بگذارد (۱۵)، نتایج مطالعات انجام‌شده در سایر دانشگاه‌ها لزوماً قابل تعمیم به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور نیست. از سوی دیگر، تغییرات سریع در شرایط زندگی، تحولات بازار کار، دگرگونی‌های فرهنگی و افزایش پیچیدگی‌های اجتماعی در سال‌های اخیر، ضرورت بازنگری مداوم در نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان را ایجاب می‌کند (۱۶). افزون بر این، هر نسل از دانشجویان ویژگی‌ها، ارزش‌ها و دغدغه‌های منحصر به فرد خود را دارند و نسل کنونی دانشجویان (نسل Z) با ویژگی‌هایی نظیر وابستگی به فناوری‌های دیجیتال، انتظارات متفاوت از آینده شغلی و سبک زندگی، و نگرش‌های نوین نسبت به ازدواج و خانواده، نیازهای مشاوره‌ای متمایزی را نسبت به نسل‌های پیشین تجربه می‌کنند. همچنین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور با پیشینه‌های فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی متنوع (شامل دانشجویان بومی و غیربومی از شهرها و مناطق مختلف کشور) وارد این دانشگاه می‌شوند که این تنوع می‌تواند بر نوع و اولویت

مرور مطالعات پیشین در زمینه نیازهای راهنمایی و مشاوره دانشجویان نشان می‌دهد که این نیازها عمدتاً در پنج حیطه شامل نیازهای رشد و ارتقای فردی، نیازهای آموزشی، نیازهای خانوادگی و ازدواج، نیازهای عاطفی-روانی و نیازهای شغلی دسته‌بندی شده و اولویت‌های متفاوتی برای هر یک گزارش شده است. در مطالعه‌ای در دانشگاه سمنان، نیازهای مشاوره‌ای شغلی و نیازهای رشد و ارتقای فردی به عنوان ضروری‌ترین نیازهای دانشجویان شناسایی شدند (۱۰). در دانشگاه دزفول، پنج نیازی که دانشجویان بیشترین احساس نیاز را به خدمات راهنمایی و مشاوره اعلام کردند به ترتیب شامل آشنایی با فرصت‌های شغلی کشور، روش کارایی در جامعه، روش افزایش تمرکز حواس، روش برخورد با مشکلات زندگی و روش‌های شاد زندگی کردن بودند (۱۱). اطمی و همکاران نیز بالاترین نیازهای مشاوره را در حیطه نیازهای شغلی و رشد و ارتقای فردی گزارش کردند (۱). دوگار و همکاران در پاکستان، بیشترین نیاز دانشجویان را به برنامه‌های مشاوره حرفه‌ای و عاطفی یافتند (۱۲). تایج پژوهش اولوسوی و همکاران در ترکیه حاکی از آن بود که ضروری‌ترین نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان شامل نیازهای آموزشی، رشدی، ارتباطی، شغلی و عاطفی-روانی است (۱۳). همچنین پژوهشگران در دانشگاه ایالتی کاگایان فیلیپین، خودسازی را به عنوان اولویت اول دانشجویان در نیازسنجی

نیازهای مشاوره‌ای آن‌ها تأثیرگذار باشد. علی‌رغم انجام مطالعات متعدد در زمینه نیازسنجی مشاوره‌ای دانشجویان در برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، تاکنون مطالعه‌ای جامع که هم‌زمان ویژگی‌های محیطی خاص دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، ویژگی‌های نسلی دانشجویان کنونی و تنوع فرهنگی-اجتماعی آنان را مد نظر قرار داده باشد، صورت نپذیرفته است. این فقدان اطلاعات بومی، به‌روز و متناسب با بافت خاص این دانشگاه، برنامه‌ریزی مؤثر برای ارائه خدمات مشاوره هدفمند و کارآمد را با چالش مواجه ساخته است. از این‌رو، پژوهش حاضر با هدف شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای مشاوره و راهنمایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور با در نظر گرفتن ویژگی‌های نسلی و فرهنگی آنان و تعیین ارتباط این نیازها با ویژگی‌های جمعیت‌شناختی طراحی و اجرا گردید تا ضمن پر کردن شکاف اطلاعاتی موجود، زمینه را برای طراحی و ارائه خدمات مشاوره مبتنی بر شواهد و متناسب با نیازهای واقعی دانشجویان فراهم آورد.

روش کار

در این پژوهش تحلیلی-مقطعی، جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به تعداد ۸۰۰ نفر بود. حجم نمونه بر اساس فرمول برآورد حجم نمونه برای مطالعات توصیفی-تحلیلی و

با در نظر گرفتن انحراف معیار برآورد شده از مطالعه شبانی و همکاران (S=21) و دقت (d=2) (۱۷) در سطح اطمینان ۰/۹۵ برای جامعه محدود (N=800)، ۳۱۹ نفر محاسبه شد. از روش نمونه‌گیری دو مرحله‌ای استفاده شد. در مرحله اول از روش طبقه‌بندی استفاده شد. بدین ترتیب که ابتدا دانشجویان بر اساس رشته تحصیلی (۱۲ رشته) طبقه‌بندی شدند (نمونه‌گیری طبقه‌ای). سپس در هر طبقه (رشته)، به روش تصادفی سیستماتیک، ۱۳ دانشجوی دختر و ۱۳ دانشجوی پسر انتخاب شدند. در رشته‌هایی که تعداد کل دانشجویان کمتر از ۲۶ نفر بود، تمامی دانشجویان آن رشته وارد مطالعه شدند. همچنین در مواردی که در یک رشته، تعداد دانشجویان یک جنس کمتر از ۶ نفر بود، مابقی نمونه مورد نیاز از همان رشته و از جنس دیگر تکمیل گردید. شایان ذکر است که سهمیه هر یک از رشته‌ها متناسب با تعداد دانشجویان همان رشته تعیین شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل تمایل به شرکت در پژوهش و گذراندن حداقل یک نیم‌سال تحصیلی بود. معیارهای خروج نیز شامل عدم تمایل به ادامه همکاری و تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود.

ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه سنجش نیازهای راهنمایی و مشاوره دانشجویان بود که توسط ربیعی و همکاران (۱۸) طراحی و روایی‌سنجی شده و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۹ تأیید گردید.

همچنین در پژوهش شکورنیا و همکاران (۱۵) نیز روایی و پایایی (آلفای کرونباخ ۰/۹۲) آن مورد تایید قرار گرفت. این پرسشنامه دارای دو بخش الف) مشخصه های فردی دانشجویان و ب) پرسشنامه حاوی ۳۴ گویه می باشد که نیازهای راهنمایی و مشاوره ای دانشجویان را در پنج حیطه مورد پرسش قرار می دهد. حیطه ها شامل نیازهای شغلی (۶ گویه)، رشد و ارتقای فردی (۸ گویه)، نیازهای آموزشی (۷ گویه)، خانوادگی و ازدواج (۷ گویه) و نیازهای عاطفی روانی (۶ گویه) است. مقیاس نمره دهی به هر گویه به صورت شدیداً نیاز دارم (۴)، تا حدی نیاز دارم (۳)، کمی نیاز دارم (۲) و نیاز ندارم (۱) می باشد. حداقل و حداکثر میانگین نمره در هر حیطه ۱ تا ۴ می باشد. کسب نمره بیشتر به معنی نیاز مشاوره ای بیشتر است. پس از تأیید کمیته اخلاق، پرسشنامه در وب سایت پرسلاین (<https://survey.porsline.ir>) به صورت الکترونیکی طراحی شد. در ابتدای پرسشنامه، هدف مطالعه به طور کامل توضیح داده شد و تأکید گردید که اطلاعات به صورت ناشناس و محرمانه جمع آوری شده و صرفاً در راستای ارتقای خدمات مشاوره‌ای دانشگاه مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

همچنین تصریح شد که مشارکت در پژوهش کاملاً اختیاری بوده و تکمیل پرسشنامه توسط دانشجویان به منزله رضایت آگاهانه آنان تلقی می شود. لینک دسترسی به پرسشنامه در گروه های مجازی دانشجویان در پیام رسانی های رایج (شامل

ایتا و بله) که توسط معاونت آموزشی دانشگاه مدیریت می شد، به اشتراک گذاشته شد. از مجموع ۳۸۴ پرسشنامه توزیع شده، ۳۳۸ پرسشنامه بازگشت داده شد (میزان پاسخ دهی ۸۸ درصد) که از این تعداد، ۱۹ پرسشنامه به دلیل ناقص بودن از تحلیل کنار گذاشته شد و در نهایت ۳۱۹ پرسشنامه وارد تحلیل نهایی گردید. داده ها پس از ورود به نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. ابتدا شاخص های آمار توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار محاسبه شد. برای مقایسه میانگین نمرات حیطه های مختلف نیازهای مشاوره، از تحلیل واریانس با اندازه گیری های مکرر (Repeated Measures ANOVA) استفاده شد. به منظور بررسی فرض کرویت، آزمون ماکلی به کار گرفته شد و در صورت نقض این فرض، اصلاح Greenhouse-Geisser اعمال گردید. همچنین، برای مقایسه های زوجی بین حیطه های مختلف، از آزمون بونفرونی (Bonferroni) استفاده شد. برای بررسی ارتباط بین متغیرهای کمی از ضریب همبستگی پیرسون و برای مقایسه میانگین ها بین گروه ها از آزمون t مستقل و تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شد. سطح معنی داری در تمامی آزمون ها کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

در این مطالعه، از مجموع ۳۱۹ دانشجوی شرکت‌کننده، ۱۱۲ نفر (۳۵/۱ درصد) مرد و ۲۰۷ نفر (۶۴/۹ درصد) زن بودند. میانگین نمره کل نیازهای مشاوره در دانشجویان پسر $2/5 \pm 0/8$ و در دانشجویان دختر $2/0 \pm 4/7$ بود که این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=0/162$ ، $t=1/4$) (جدول ۱ در ضمیمه).

بر اساس وضعیت اشتغال، ۲۶۷ نفر (۸۳/۷ درصد) غیرشاغل و ۵۲ نفر (۱۶/۳ درصد) شاغل بودند. میانگین نمره نیاز مشاوره در دانشجویان غیرشاغل $2/0 \pm 5/7$ و در دانشجویان شاغل $2/0 \pm 3/7$ بود و این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=0/070$ ، $t=1/819$).

از نظر دانشکده محل تحصیل، ۷۰ نفر (۲۱/۹ درصد) در دانشکده پزشکی، ۱۰۵ نفر (۳۲/۹ درصد) در دانشکده پرستاری و ۱۴۴ نفر (۴۵/۱ درصد) در دانشکده بهداشت مشغول به تحصیل بودند. میانگین نمرات نیاز مشاوره در دانشجویان دانشکده‌های پزشکی $2/0 \pm 4/7$ ، پرستاری $2/4 \pm 0/8$ و بهداشت $2/0 \pm 5/7$ تفاوت معنی‌داری با یکدیگر نداشت ($P=0/567$ ، $F=0/676$) (جدول ۱ در ضمیمه).

در رابطه با تحصیلات پدر، بیشترین میانگین نمره نیاز مشاوره مربوط به دانشجویانی بود که پدرانشان دارای تحصیلات دبیرستان $2/0 \pm 7/9$ و کمترین آن مربوط به دانشجویانی بود که پدرانشان دارای تحصیلات سیکل $2/2 \pm 0/6$ بودند. آزمون آنوا نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمرات نیازهای مشاوره بر اساس سطح

بر اساس رشته تحصیلی، بیشترین میانگین نمره نیاز مشاوره مربوط به دانشجویان رشته هوشبری $2/0 \pm 8/7$ و کمترین آن مربوط به دانشجویان رشته اتاق عمل $2/2 \pm 0/8$ بود. آزمون آنوا نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمرات نیازهای مشاوره در رشته‌های مختلف تحصیلی وجود دارد ($P=0/021$ ، $F=2/071$) (جدول ۱ در ضمیمه).

از نظر محل سکونت، ۶۷ نفر (۲۱ درصد) بومی و ۲۵۲ نفر (۷۹ درصد) غیربومی بودند. میانگین نمره نیاز مشاوره در دانشجویان بومی $2/4 \pm 0/8$ و در دانشجویان غیربومی $2/5 \pm 0/7$ بود و این تفاوت معنی‌دار نبود ($P=0/556$ ، $t=0/590$) (جدول ۱ در ضمیمه).

از نظر وضعیت تأهل، ۴۶ نفر (۱۴/۴ درصد) متأهل و ۲۷۳ نفر (۸۵/۶ درصد) مجرد بودند. میانگین نمره نیاز مشاوره در دانشجویان متأهل $2/0 \pm 4/8$ و در دانشجویان مجرد

تحصیلات پدر وجود دارد ($P=0/030$ ، $F=2/032$)

(جدول ۱ در ضمیمه).

تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمرات نیازهای مشاوره بر حسب شغل مادر وجود نداشت ($P=0/461$ ، $F=0/968$). اگرچه دانشجویانی با مادران کشاورز و استاد دانشگاه و کشاورز بالاترین میانگین (به ترتیب $3/0 \pm 0/0$ و $3/5 \pm 0/0$) و دانشجویانی با مادران فوت شده پایین‌ترین میانگین ($2/4 \pm 0/0$) را داشتند، اما به دلیل تعداد بسیار کم این گروه‌ها، قابلیت تعمیم‌پذیری محدود است. **همبستگی با معدل و سن:** ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین معدل دانشجویان و میانگین نمره نیازهای مشاوره ارتباط معنی‌داری وجود ندارد ($P=0/761$ ، $r=0/017$). همچنین بین سن و میانگین نمره نیازها همبستگی معنی‌دار و معکوس بسیار ضعیفی مشاهده شد ($P=0/719$ ، $r=0/020$) که از نظر آماری معنی‌دار نبود. به‌طور کلی، از میان متغیرهای جمعیت‌شناختی بررسی‌شده، تنها ترم تحصیلی، رشته تحصیلی و تحصیلات پدر با نیازهای مشاوره دانشجویان ارتباط معنی‌دار داشتند. این یافته‌ها بر اهمیت توجه به تفاوت‌های فردی و زمینه‌ای در برنامه‌ریزی خدمات مشاوره تأکید می‌کند (جدول ۱ در ضمیمه).

اگرچه میانگین نمره نیازهای مشاوره در دانشجویان بر اساس سطح تحصیلات مادر متفاوت بود، اما این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=0/322$ ، $F=1/158$). بیشترین میانگین مربوط به دانشجویانی با مادران دارای تحصیلات کارشناسی $2/0 \pm 6/8$ و کمترین میانگین مربوط به دانشجویانی با مادران دارای تحصیلات دبیرستان $2/0 \pm 4/5$ بود. (جدول ۱ در ضمیمه)

تفاوت معنی‌داری بین میانگین نمرات نیازهای مشاوره در ترم‌های مختلف تحصیلی مشاهده شد ($P=0/004$ ، $F=3/254$). پایین‌ترین نیاز مشاوره متعلق به دانشجویان ترم هشتم $1/1 \pm 9/0$ بود و دانشجویان ترم‌های سوم، پنجم و هفتم نیز میانگین نسبتاً بالایی (به ترتیب $2/0 \pm 6/9$ ، $2/6 \pm 0/7$ و $2/0 \pm 6/6$) داشتند (جدول ۱ در ضمیمه).

میانگین نمرات نیازهای مشاوره بر حسب شغل پدر تفاوت آماری معنی‌داری نشان نداد ($P=0/158$ ، $F=21/449$). بالاترین میانگین در دانشجویانی با پدران دارای شغل پرستاری ($2/5 \pm 0/8$) و کمترین میانگین در دانشجویانی با پدران کارگر ($2/4 \pm 1/2$) مشاهده شد.

$2/7 \pm 0/9$ ، نیازهای رشد و ارتقای فردی $2/5 \pm 0/8$ ، نیازهای آموزشی $2/4 \pm 0/8$ ، نیازهای خانوادگی و ازدواج $2/3 \pm 0/8$ ،

میانگین نمرات نیازهای مشاوره دانشجویان در پنج حیطه مورد بررسی به ترتیب اولویت عبارت بود از: نیازهای شغلی

نمرات حیطه‌های مختلف وجود دارد ($F=72.059$)، $P<0.001$ ، $\text{Partial } \eta^2=0.185$) مقایسه‌های زوجی با اصلاح بونفرونی نشان داد که حیطه‌های رشد فردی، خانوادگی و ازدواج و عاطفی-روانی تفاوت معنی‌داری با یکدیگر ندارند (جدول ۱).

و نیازهای عاطفی-روانی $2/3 \pm 0/8$. مقایسه میانگین نمرات پنج حیطه نیازهای مشاوره با استفاده از تحلیل واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر انجام شد. با توجه به معنی‌دار بودن آزمون ماکلی ($P<0.001$)، از اصلاح Greenhouse-Geisser استفاده شد. نتایج نشان داد تفاوت معنی‌داری بین میانگین

جدول ۱: میانگین نمرات نیازهای مشاوره و راهنمایی دانشجویان بر اساس پنج حیطه (حداقل=۱، حداکثر=۴، $n=319$)

شماره حیطه	حیطه های نیازها	انحراف معیار $\pm$ میانگین حداقل=۱ ، حداکثر=۴	P-Value	گروه بندی بر اساس مقایسه‌های بونفرنی	P-Value
۱	رشد و ارتقای فردی	$2/6 \pm 0/8$	P<0.001	زیر مجموعه اول	P=0.015
۲	نیازهای شغلی	$2/7 \pm 0/9$		p=۰/۱۳۱	
۳	نیازهای آموزشی	$2/4 \pm 0/8$		زیر مجموعه	
۴	نیازهای خانوادگی و ازدواج	$2/3 \pm 0/8$		دوم	
۵	نیازهای عاطفی و روانی	$2/3 \pm 0/8$		p=۰/۰۱۵	
میانگین کل		$2/5 \pm 0/8$			

با نیازهای عاطفی-روانی ($r=0/871$) و کمترین آن مربوط به رابطه بین نیازهای شغلی با نیازهای آموزشی ($r=0/675$) بود (جدول ۲). این یافته‌ها نشان‌دهنده همپوشانی و ارتباط تنگاتنگ ابعاد مختلف نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان است.

همبستگی مثبت و معناداری بین تمامی حیطه‌های نیازهای مشاوره مشاهده شد ($P<0/001$). بیشترین ضریب همبستگی مربوط به رابطه بین نیازهای رشد و ارتقای فردی

جدول ۲: ضریب همبستگی پیرسون بین حیطه‌های مختلف ($r(P\text{-Value})$)

نیازهای عاطفی و روانی	نیازهای خانوادگی و ازدواج	نیازهای آموزش دانشجویان	نیازهای شغلی دانشجویان	رشد و ارتقای فردی	
۰/۸۷۱(<۰/۰۰۱)	۰/۸۲۴(<۰/۰۰۱)	۰/۸۱۶(<۰/۰۰۱)	۰/۷۷۴(<۰/۰۰۱)	-	رشد و ارتقای فردی
۰/۷۰۱(<۰/۰۰۱)	۰/۶۷۸(<۰/۰۰۱)	۰/۶۷۵(<۰/۰۰۱)	-	۰/۷۷۴(<۰/۰۰۱)	نیازهای شغلی
۰/۸۱۶(<۰/۰۰۱)	۰/۷۳۷(<۰/۰۰۱)	-	۰/۶۷۵(<۰/۰۰۱)	۰/۸۱۶(<۰/۰۰۱)	نیازهای آموزش
۰/۸۰۱(<۰/۰۰۱)	-	۰/۷۳۷(<۰/۰۰۱)	۰/۶۷۸(<۰/۰۰۱)	۰/۸۲۴(<۰/۰۰۱)	نیازهای خانوادگی و ازدواج
-	۰/۸۰۱(<۰/۰۰۱)	۰/۸۱۶(<۰/۰۰۱)	۰/۷۰۱(<۰/۰۰۱)	۰/۸۷۱(<۰/۰۰۱)	نیازهای عاطفی و روانی

اولویت بودند. در حیطه‌های خانوادگی و ازدواج و عاطفی-روانی به ترتیب گویه‌های «روش برخورد با مشکلات زندگی» ($2/8 \pm 1/0$) و «روش مقابله با استرس‌های زندگی» ($2/6 \pm 1/0$) بالاترین امتیاز را کسب کردند. میانگین نمرات گویه‌ها در تمامی حیطه‌ها و میانگین نمرات حیطه اختلاف آماری معنی داری باهم داشتند ($P < 0/001$).
(جدول ۲ در ضمیمه).

در حیطه نیازهای شغلی، بیشترین میانگین نمره مربوط به گویه‌های «کسب اطلاعات لازم در مورد فرصت‌های شغلی کشور» ($2/0 \pm 0/9$) و «راه و روش کاربایی در جامعه» ($2/9 \pm 1/0$) بود. در حیطه رشد و ارتقای فردی، گویه‌های «روش افزایش تمرکز حواس» ($2/1 \pm 8/0$) و «روش افزایش اعتماد به نفس» ($2/1 \pm 6/0$) بالاترین میانگین را داشتند. در حیطه آموزشی، «روش صحیح مطالعه و استفاده بهینه از زمان» ($2/1 \pm 6/0$) و «روش تنظیم وقت» ($2/1 \pm 5/0$) در

بحث

اولویت نیازهای شغلی در مطالعه حاضر با نتایج بسیاری از پژوهش‌های داخلی و خارجی همسو است. شبانی و همکاران (۲۰۲۲) در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۷)، فاطمی و همکاران (۲۰۲۰) در دانشگاه علوم پزشکی سمنان (۱)،

پژوهش حاضر با هدف شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور انجام شد. یافته‌ها نشان داد که به ترتیب نیازهای شغلی، نیازهای رشد و ارتقای فردی، نیازهای آموزشی، نیازهای خانوادگی و ازدواج، و نیازهای عاطفی-روانی بیشترین اولویت را نزد دانشجویان داشتند. این رتبه‌بندی می‌تواند بازتابی از شرایط خاص دوران دانشجویی، نگرانی‌های مرتبط با آینده شغلی، و چالش‌های رشدی این قشر باشد.

و دوگار و همکاران (۲۰۱۱) در پاکستان (۱۲) نیز بالاترین نیاز دانشجویان را در حیطه شغلی گزارش کرده‌اند. این یافته را می‌توان از منظر نظریه‌های انگیزشی همچون سلسله

مراتب نیازهای مازلو تبیین نمود؛ بدین معنا که دانشجویان در آستانه ورود به بازار کار، به‌طور طبیعی دغدغه‌های شغلی را در اولویت قرار می‌دهند. نگرانی از بیکاری، عدم آشنایی با فرصت‌های شغلی، و نیاز به کسب مهارت‌های کارآفرینی از جمله عواملی هستند که می‌توانند این اولویت را توجیه کنند. به‌طور مشخص در مطالعه حاضر، گویه‌های «کسب اطلاعات در مورد فرصت‌های شغلی کشور» و «راه و روش کارایی» بالاترین میانگین نمرات را در این حیطه به خود اختصاص دادند که مؤید این تفسیر است.

نیازهای رشد و ارتقای فردی به‌عنوان دومین اولویت دانشجویان، حاکی از اهمیت مهارت‌های فردی و روانشناختی در سازگاری با محیط دانشگاهی است. یافته‌ای که با نتایج مطالعات شکورنیا و همکاران (۱۳۹۴) در اهواز (۱۵) و اولوسوی و همکاران (۲۰۱۴) در ترکیه (۱۳) همخوانی دارد. در این حیطه، «روش افزایش تمرکز حواس» و «روش افزایش اعتماد به نفس» بالاترین نیازها بودند. این یافته را می‌توان در چارچوب نظریه خودکارآمدی بندورا تبیین نمود؛ دانشجویانی که از تمرکز و اعتمادبه‌نفس کافی برخوردار نیستند، در مواجهه با چالش‌های تحصیلی احساس کارآمدی کمتری داشته و نیاز بیشتری به مداخلات مشاوره‌ای احساس می‌کنند. از سوی دیگر، حجم بالای مطالب درسی در رشته‌های علوم پزشکی و ضرورت یادگیری

مداوم، می‌تواند نیاز به افزایش تمرکز و اعتمادبه‌نفس را تشدید نماید.

در مقابل نیازهای عاطفی-روانی و خانوادگی، ازدواج پایین‌ترین اولویت‌ها را به خود اختصاص دادند. این یافته با نتایج مطالعات مشتاقی و همکاران (۱۳۹۷) در دزفول (۱۱) و گتاجیو و همکاران (۲۰۲۰) در اتیوپی (۶) که نیازهای عاطفی را در اولویت بالاتری گزارش کرده‌اند، ناهمسو است. این تفاوت را می‌توان به چند عامل نسبت داد: نخست، ترکیب جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش؛ در مطالعه حاضر تنها ۱۴/۴٪ از دانشجویان متأهل بودند و احتمالاً به همین دلیل نیازهای مرتبط با ازدواج و خانواده برای آن‌ها کمتر ملموس بوده است. دوم، غیر بومی بودن بخش قابل توجهی از دانشجویان (۷۹٪) و دوری از خانواده می‌تواند نیاز به حمایت‌های عاطفی را در آنها افزایش داده و نیاز به مشاوره را در آنها افزایش دهد. سوم، احتمال کم‌گزارشی نیازهای عاطفی-روانی به دلیل انگ اجتماعی مرتبط با مشکلات روانشناختی وجود دارد. چهارم، ماهیت خودگزارشی ابزار جمع‌آوری داده ممکن است به ارائه تصویر مطلوب‌تر توسط دانشجویان منجر شده باشد.

همبستگی مثبت و معنادار میان تمامی حیطه‌های نیازهای مشاوره‌ای از یافته‌های بدیع و قابل تأمل این پژوهش است. این یافته با دیدگاه‌های معاصر در حوزه انگیزش که بر

تأهل ممکن است به دلیل نسبت نامتوازن نمونه در برخی زیرگروه‌ها یا تأثیرپذیری کمتر این متغیرها در جامعه مورد مطالعه باشد.

محدودیت‌ها و پیشنهادها: این مطالعه با محدودیت‌هایی مواجه بود. نخست، استفاده از روش خودگزارش‌دهی ممکن است به سوگیری پاسخ منجر شده باشد. دوم، طرح مقطعی مطالعه امکان بررسی تغییرات نیازها در طول زمان را فراهم نمی‌سازد. سوم، تعمیم‌پذیری یافته‌ها به سایر دانشگاه‌ها با بافت فرهنگی-اجتماعی متفاوت نیازمند احتیاط است. با توجه به یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود که مرکز مشاوره دانشگاه علوم پزشکی نیشابور با رویکردی جامع و مبتنی بر شواهد، کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی هدفمندی را در زمینه‌های اولویت‌دار (به‌ویژه مهارت‌های شغلی و رشد فردی) طراحی و اجرا نماید. همچنین انجام مطالعات طولی برای بررسی تغییرات نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی و انجام مطالعات کیفی برای واکاوی عمیق‌تر علل این نیازها پیشنهاد می‌گردد.

نتیجه‌گیری

همپوشانی و تعامل نیازها تأکید دارند، همسو است و نشان می‌دهد که ابعاد مختلف نیازهای دانشجویان می‌توانند به‌صورت همزمان و مرتبط با یکدیگر مطرح باشند. تاتی و داینر (۲۰۱۱) (۲۹) و واهبا و بریدول (۱۹۷۶) (۳۱) نیز در بازنگری نظریه مازلو به این نتیجه رسیدند که نیازهای انسان به‌صورت همزمان و تعاملی عمل می‌کنند. این یافته برای برنامه‌ریزی خدمات مشاوره در دانشگاه‌ها دارای تلویحات عملی مهمی است؛ بدین معنا که نمی‌توان نیازهای دانشجویان را به‌صورت مجزا و تک‌بعدی مورد توجه قرار داد، بلکه لازم است رویکردی جامع و یکپارچه اتخاذ شود که ابعاد مختلف شغلی، فردی، آموزشی، خانوادگی و عاطفی را به‌طور همزمان پوشش دهد.

ارتباط معنی‌دار بین نیازهای مشاوره با ترم تحصیلی، رشته تحصیلی و تحصیلات پدر از دیگر یافته‌های این پژوهش بود. نیاز بیشتر دانشجویان ترم‌های بالاتر (پنجم و هفتم) را می‌توان به نزدیک‌شدن به مرحله فارغ‌التحصیلی و ورود به بازار کار و در نتیجه افزایش دغدغه‌های شغلی نسبت داد. تفاوت بین رشته‌ای نیز می‌تواند ناشی از تفاوت در ماهیت دروس، چشم‌انداز شغلی، و تجارب بالینی دانشجویان رشته‌های مختلف باشد. تأثیر تحصیلات پدر نیز نشان‌دهنده نقش سرمایه فرهنگی خانواده در شکل‌گیری نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان است. عدم ارتباط معنی‌دار با سایر متغیرهای جمعیت‌شناختی نظیر جنس، سن، و وضعیت

نویسندگان اعلام می‌دارند در انجام پژوهش حاضر هیچگونه تعارض منافی وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی و کد اخلاق

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی (نصر) به شماره ۴۰۳۰۲۱۸ و کد اخلاق IR.NASRME.REC.1403.106 می‌باشد و هزینه‌های طرح توسط مرکز نصر پرداخت خواهد شد.

تشکر و قدردانی

مراتب تشکر و قدردانی خود را از حمایت مالی مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی (نصر)، همکاری معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی نیشابور و کلیه دانشجویانی که در این طرح مشارکت نمودند ابراز می‌داریم.

یافته‌های مطالعه نشان داد که نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور به ترتیب اولویت شامل نیازهای شغلی، نیازهای رشد و ارتقای فردی، نیازهای آموزشی، نیازهای خانوادگی و ازدواج، و نیازهای عاطفی-روانی است. همچنین بین تمامی حیطه‌های نیازهای مشاوره، همبستگی مثبت و معناداری وجود داشت که بیانگر ارتباط تنگاتنگ و همپوشانی ابعاد مختلف این نیازهاست. علاوه بر این، نیازهای مشاوره‌ای دانشجویان بر اساس متغیرهای ترم تحصیلی، رشته تحصیلی و تحصیلات پدر تفاوت معناداری نشان داد. این یافته‌ها بر ضرورت توجه به اولویت‌های متفاوت دانشجویان و اتخاذ رویکردی جامع، یکپارچه و مبتنی بر شواهد در طراحی و ارائه خدمات مشاوره‌ای تأکید می‌کنند؛ رویکردی که بتواند پاسخگوی نیازهای متنوع و پویای دانشجویان در ابعاد مختلف باشد.

تعارض منافع

References

1. Fatemy E, Mohamadi R, Ghorbani R, Sadollahi AS. Counseling and Guidance Needs of Students in Rehabilitation School of Semnan University of Medical Sciences. Journal of Medical Education Development. 2020;12(36):1-8.
2. Lotfi M, Zare S, Aubyi M, Ghane B, Vatani J. To evaluate the role of Advisor teacher in average score of shahed & Isargar students of shahid sadoughi university of medical science, 2002-2007. J Med Educ Dev. 2012;7(4):54-60.
3. Jati GW, Yoenanto NH. Kecerdasan emosional siswa sekolah menengah pertama ditinjau dari faktor demografi. Jurnal Psikologi Pendidikan dan Perkembangan. 2013;2(2):109-23.
4. Huda AN, Januarti IB, Maesaroh S, editors. The student problems in guidance and counseling unit at Faculty of Medicine, Sultan Agung Islamic University, in 2018. 3rd International Conference on Learning Innovation and Quality Education (ICLIQE 2019); 2020: Atlantis Press.
5. Bibi N. Investigating the Needs of Students Guidance and Counseling at University Level. The Knowledge. 2023;2(1):9-18.

6. Getachew A. Assessment of guidance and counselling service centre in higher education institutions: A qualitative research. *Int J Sch Cogn Psychol*. 2020;7(2):1-6.
7. Darussyamsu R, Suhaili N, Mudjiran M, Nirwana H. PENTINGNYA PELAYANAN BIMBINGAN DAN KONSELING DI PENDIDIKAN TINGGI; PERSPEKTIF MAHASISWA PENDIDIKAN BIOLOGI. *Jurnal Prespektif Pendidikan-Vol*. 2021;15.(۱)
8. Sh S, Seyfi S, Ehsani M, Pourghasem M. Academic counselors' attitude toward university counseling and counselors duties; Babol dental school. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2012;5(2):83-8.
9. Prajapati SH, Kahn RF, Stecker T, Pulley L. Curriculum planning: a needs assessment for complementary and alternative medicine education in residency. *Family Medicine*. 2007;39(3):190-4.
10. Ghorbani R, Talebi S, Rashidy-Pour A, Fatemy E, Soltani M. Guidance and counseling requirements of the Iranian medical sciences students. 2023.
11. Moshtaghi S, Kazemiyan Moghadam K. Guidance and counseling needs of students. *Education Strategies in Medical Sciences*. 2018;11(2):133-40.
12. Dogar AH, Azeem M, Majoka MI, Mehmood A, Latif S. Need assessment of students' guidance and counseling. *British Journal of Arts and Social Sciences*. 2011;1(2):108-24.
13. Ulusoy YÖ, Varlikli G, Dag F, Sahranç Ü, Turan H. Determination of the needs of university students for psychological counseling and guidance services: The case of Kocaeli University, Turkey. *Educational Research and Reviews*. 2014;9(10):286.
14. ADDATU-CAMBRI J. Counseling Needs of Students at Cagayan State University Philippines: A Framework for the Enhancement of the University Guidance Program. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*. 2020;24.(۰۶)
15. Shakurnia A, Borvayeh H, Elhampour H. Guidance and counseling needs of students in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. 2015.
16. Dogan T. A long-term study of the counseling needs of Turkish university students. *Journal of counseling & development*. 2012;90(1):91-6.
17. Shabani A, Ahmadiania H, Rezaeian M. Survey of Guidance and Counseling Needs in Medical Students of Rafsanjan University of Medical Sciences in 2021: A Descriptive Cross-Sectional Study. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2022;20(10):1144-56.
18. Rabiei M, Salehi R, S S. Counseling and guidance needs of the students of Shahrekord'Azad University. *Counseling Research & Developments*. 2007;6(22):89-106.
19. Shahrabadi E, Rezaeian M, Haghdoost A. The relationship of study and learning approaches with students' academic achievement in Rafsanjan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2014;13(10):860-8.
20. Shirazian S, Mansourian A, Vatanpour M, Tirgar F. The relationship between study skill and academic achievement in dental students of Tehran University of Medical Sciences. *J Dental Med*. 2015;28(3):239-46.
21. Alamdar H, Bakhtar M, Fathollahi MS, Rezaeian M. A Survey on the Study Habits in Students of Rafsanjan University of Medical Sciences in 2015. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2017;16.(۲)
22. Saber H, Heidari A, Mohammadpour M, Khalkhali HR, Masudi S. Study skills and academic performance of medical students of Urmia University of medical sciences. *Studies in Medical Sciences*. 2023;34(2):68-79.
23. Shokrpour N, Nasiri E, Pakdel F, Shahbazi M. Investigating the Relationship between Academic Motivation and Academic Performance in Clinical Students of Shiraz University of Medical Sciences. *Sadra Medical Journal*. 2024;12(4):513-27.
24. Zare Z, Saffari E, Tabar RK. Fertility motivations and their relation with attitude towards government incentives for childbearing in women of reproductive age. *J Mazandaran Univ Med Sci*. 2018;28(162):104-14.

25. Niazi A, Moradi M, Nouravaran Feizabadi M, Ghasemi Assal S, Bashiri M, Salehi F. Investigating the motivation of students of Lorestan University of Medical Sciences to have children. *Navid No.* 2023;25(84):44-56.
26. Muola JM, Mwanja JM. Emerging need for academic advising in schools, colleges and universities in Kenya. 2013.
27. Sadeghi M, Pourvakhshoori N, Khalkhali MR, Heidarzadeh A, Gholamhosseinzadeh M. Investigating the Job Burnout Levels and Related Factors in Medical Interns of Guilan University of Medical Sciences. *Research in Medical Education.* 2024;16(2):63-74.
28. Sedighian BA. Investigating The Necessity of Students Community Participation in Promoting Students Mental Health from an Interventionist Perspective: An Analysis of Global Experiences. 2023.
29. Tay L, Diener E. Needs and subjective well-being around the world. *Journal of personality and social psychology.* 2011;101(2):354.
30. Wahba MA, Bridwell LG. Maslow reconsidered: A review of research on the need hierarchy theory. *Organizational behavior and human performance.* 1976;15(2):212-40.
31. Wahba MA, Bridwell LG, editors. MASLOW RECONSIDERED: A REVIEW OF RESEARCH ON THE NEED HIERARCHY THEORY. *Academy of Management Proceedings*; 1973: Academy of Management Briarcliff Manor, NY 10510.

Needs Assessment of Neyshabur University of Medical Sciences students in counseling and guidance in the academic year 2024-2025

Farin Tatari¹ Hassan Ebrahimpour Sadagheyani^{*2,3}

1. Department of Public Health, Neyshabur University of Medical Sciences, Neyshabur, Iran.

2. Department of Nursing, Khoy University of Medical Sciences, Khoy, Iran.

3. Department of Health Information Technology, Neyshabur University of Medical Sciences, Neyshabur, Iran.

Original Article

Received: 2025/09/7

Accepted: 2026/05/24

***Corresponding Author:**
Hassan Ebrahimpour
Sadagheyani, Associate
Professor, Department of
Nursing, Khoy University of
Medical Sciences, Khoy,
Iran.
Tel:
+98-44-36265680
Mobile:
09141607298
E-mail:
sadageyani@yahoo.com

ABSTRACT

Introduction: Identifying the counseling needs of students is essential for designing and providing effective counseling services in universities. Given the rapid social and cultural changes and their impact on students' counseling priorities, this study was conducted to determine students' counseling and guidance needs at Neyshabur University of Medical Sciences.

Methods: In this cross-sectional analytical study, 319 students from Neyshabur University of Medical Sciences in the 2024-2025 academic year were selected using stratified random sampling. Data were collected using a valid and reliable questionnaire on students' counseling needs (5 domains, 34 items) and analyzed using SPSS version 26, employing t-tests, ANOVA, and Pearson's correlation coefficient.

Results: The mean scores of students' counseling needs, in order of priority, were: career needs (2.7 ± 0.9), personal growth and development needs (2.6 ± 0.8), educational needs (2.4 ± 0.8), family and marriage need (2.3 ± 0.8), and emotional-psychological needs (2.3 ± 0.8). The highest individual needs were for methods to increase concentration (2.8 ± 1.0) and self-confidence (2.6 ± 1.0), respectively. All domains of counseling needs showed a positive and direct correlation with each other ($P < 0.001$, $r = 0.675$). Furthermore, counseling needs showed significant differences by academic semester ($P = 0.004$), field of study ($P = 0.022$), and father's education level ($P = 0.030$).

Conclusion: The primary priorities for students are career needs, followed by personal growth and development needs. The positive correlation across all need domains indicates the need for a comprehensive, integrated approach to planning counseling services. It is recommended to design targeted workshops in the identified areas and to conduct regular needs assessments to align services with students' evolving needs.

Keywords: Needs Assessment, Counseling, Guidance, Student

► Please cite this article as: Tatari F, Ebrahimpour Sadagheyani H. Needs Assessment of Neyshabur University of Medical Sciences students in counseling and guidance in the academic year 2024-2025. *J Neyshabur Univ Med Sci* 2025;13(1)